

Zorginspectie

Koning Albert II-laan 35 bus 31
1030 BRUSSEL
T 02 553 34 34
F 02 553 34 35
contact@zorginspectie.be

////////////////////////////////////
INSPECTIEVERSLAG INTERNATEN MET PERMANENTE OPENSTELLING
////////////////////////////////////

INSPECTIEPUNT	
Naam	IPO De Steiger
Adres	Pylyserlaan 132-8670 Koksijde
Telefoon	058 5111515
E-mail	directie@mpi-westhoek.be
Dossiernummer	NVT

INRICHTENDE MACHT	
Naam	GO! Scholengroep Westhoek
Adres	Kaaskerkestraat 22A-8600 Diksmuide
Telefoon	058 511515
E-mail	directie@mpi-westhoek.be

UITBATINGSPLAATS	
Naam	IPO De Steiger
Adres	Pylyserlaan 132-8670 Koksijde

OPDRACHT	
Nummer	O-2019-ELST-0121
Datum	16 april 2019
Inspecteur(s)	Steven Cozijns en Annemarie Desmyttere

VERSLAG	
Nummer	V-2019-STCO-0020
Datum verslag	6 mei 2019
Datum laatste vaststelling	16 april 2019

INSPECTIEBEZOEK	
Soort	Aangekondigd bezoek op 16 april 2019 (9u – 13u30)
Gesprekspartners	Claude Cloet, beheerder; Els Boey, directeur; Sara Vanlauwe, orthopedagoge; Pieter Jegers, kwaliteitscoördinator; Loes Broché, hoofdopvoedster.

1 SITUERING VAN DE INSPECTIE

De inspectie betreft een opvolging van de werkpunten zoals deze werden vastgesteld in het verslag met nr. V-2018-STCO-0023 (opdracht O-2018-ELST-0036). Dossieranalyse, een rondgang en gesprekken met het personeel maken deel uit van deze inspectie. De kwaliteit van zorg voor de kinderen en jongeren in de dagdagelijkse werking staat steeds centraal.

De vaststellingen gebeurden op basis van een rondgang in het gebouw, gesprekken met de directie en het stafpersoneel en inzage in verschillende documenten en kinddossiers.

2 ORGANISATIE EN WERKING VAN HET IPO

2.1 Situering

Het IPO De Steiger, het internaat met permanente openstelling, biedt tijdens schoolvrije dagen een verblijf aan met een gezinsvervangend karakter. Het IPO beschikt over 40 erkende plaatsen en staat open voor kinderen en jongeren van 2,5 jaar tot einde basisschoolleeftijd die nood hebben aan 'bijzondere zorg'. Op het ogenblik van de inspectie waren er 38 ingeschreven kinderen, waarvan er 26 kinderen effectief aanwezig waren (waaronder 9 op kamp).

Bijna alle kinderen zijn geplaatst via de (organen gelieerd aan) de Jeugdrechtbank. Ongeveer 25% van de kinderen loopt school in het regulier onderwijs.

Voor een uitgebreide beschrijving wordt hier verwezen naar het vorige verslag.

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :
Er zijn geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de vorige inspectie.

2.2 Organogram, overleg en externe samenwerking

Voor een uitgebreide beschrijving wordt hier verwezen naar het vorige verslag.

Aansturing en dagelijkse leiding

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

Het organigram werd aangepast.

- Het organigram omvat nu de volledige structuur van De Steiger (internaat + IPO).
- Aan het hoofd staat een directieteam bestaande uit de directeur van het MPI, de beheerder van het internaat en de hoofdopvoeder van het IPO. Er wordt beslist in college.
- Daaronder is er een coördinatieteam, bestaande uit de sociale dienst, de pedagogische dienst en de administratieve dienst. De kwaliteitscoördinator heeft in het nieuwe organigram een adviserende en ondersteunende rol gekregen, daar waar deze functie vroeger hoger in de hiërarchie stond.
- Directieteam en coördinatieteam vormen samen het beleidsteam.
- Aan de basis is er het medische team en zijn er de teams van de verschillende leefgroepen.
- Financiële dienst, logistieke dienst ("MVD") en personeelsdienst zijn nu ook opgenomen in het organigram.

Coachen, opvolgen en evalueren van het personeel

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

- Functieprofielen zijn nu volledig uitgewerkt en goedgekeurd. De functiebeschrijvingen van opvoeder IPO en kinderverzorgster zijn toegevoegd.
- Bij incidenten (S)GOG is er nu de mogelijkheid voor personeel om op het registratieformulier aan te geven als ze een nagesprek willen (met iemand van het beleidsteam of een interne coach).

Intern overleg en overleg met internaat, scholen en CLB

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

- Er zijn geen belangrijke wijzigingen in de overlegstructuren.
- Wat betreft het overleg met de school is er wel aangedrongen dat de kinderen van het IPO (en het internaat) op dezelfde manier behandeld worden als de kinderen die als externe school lopen, omdat men ondervond dat het doen en laten van de IPO-kinderen op school eerder met een vergrootglas bekeken werd.
- De vertrouwenscel komt nu samen als er incidenten SGOG zijn, daar waar ze vroeger samenkwam volgens een frequentie van minimum 2 maal per jaar. De vertrouwenscel behandelt uitsluitend incidenten van seksueel grensoverschrijdend gedrag en een aantal van haar leden hebben zich gespecialiseerd in dit thema.
- Daarnaast is er een werkgroep agressie opgericht die de andere incidenten grensoverschrijdend gedrag behandelt (niet-seksueel getint). De leden zijn grotendeels dezelfde als de vertrouwenscel, waarbij een aantal personeelsleden die zich gespecialiseerd hebben op het thema agressie.
- Men streeft er naar om binnen de 2 weken na het bekend worden van een incident deze werkgroepen bijeen te roepen.
- Er zijn 8 interne coaches die zich specialiseren op het thema agressie en die 2 keer per jaar rond dit thema bijeenkomen en 1 keer per jaar externe training volgen (conflicthanteringsmodel). Zij fungeren ook als interne aanspreekpunten rond dit thema.

Communicatie jeugdrechtbank en overleg met ouders

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :
Er zijn geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de vorige inspectie.

Andere samenwerkingsverbanden

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

- Er is 1 orthopedagoge aangeduid als centraal aanspreekpunt voor het CGG.

2.3 Concrete werking

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

- De kwaliteitscoördinator heeft een opleiding gevolgd rond het thema “mediawijsheid” met als doel om samen met het team een visie te ontwikkelen en een beleid op te starten rond verantwoord mediagebruik.

SAMENVATTING VAN DE VASTSTELLINGEN

Werkpunten uit het verslag van V-2018-STCO-0023

Rond de volgende werkpunten werden er concrete verbeteracties opgestart:

NVT

Rond de volgende werkpunten werden er geen of weinig concrete verbeteracties opgestart:

NVT

Nieuwe werkpunten
NVT

3 INFRASTRUCTUUR

Voor een uitgebreide beschrijving wordt hier verwezen naar het vorige verslag.

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

- De drie bezoekersruimtes zijn vernieuwd en meer huiselijk gemaakt.
- Er is een volledig dekkend WIFI-netwerk, waar de kinderen vrij toegang toe hebben. Naar de toekomst toe wil men een beleid ontwikkelen rond verantwoord internetgebruik.
- De leefgroep "Zeebonken" is gerenoveerd (schilderwerken), in samenspraak met de kinderen.
- De klimmuur is afgewerkt.
- De stookinstallatie werd vernieuwd.
- Er is extra budgettaire ruimte voor het huiselijker maken van de leefgroepen (meubilair en inrichting).
- Er is een project waarbij "gevoelszones" gecreëerd worden. Dit zijn zones waar het kind kan naartoe vluchten als het overspannen is, om op die manier een tussenfase te creëren tussen de leefgroep en de afzonderingsruimte.
- Het buitenschrijnwerk is in orde gebracht.
- Men is gestart met systematisch de verlichting te moderniseren.
- Het onthaal in de inkomhal is aantrekkelijker geworden voor de wachtenden.

SAMENVATTING VAN DE VASTSTELLINGEN

Werkpunten uit het verslag van V-2018-STCO-0023

Rond de volgende werkpunten werden er concrete verbeteracties opgestart:

NVT

Rond de volgende werkpunten werden er geen of weinig concrete verbeteracties opgestart:

NVT

Nieuwe werkpunten

NVT

4 KWALITEITSBELEID

Komt in dit inspectiebezoek niet aan bod.

5 DECREET RECHTSPOSITIE MINDERJARIGEN: STAND VAN ZAKEN

5.1 UITWERKEN VAN EEN BELEID INZAKE DECREET RECHTSPOSTIE MINDERJARIGEN

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :
Er zijn geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de vorige inspectie.

5.2 RECHT OP INFORMATIE EN DUIDELIJKE COMMUNICATIE

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

- Men streeft naar een zo hoog mogelijke transparantie. Ook de inspectieverslagen worden bv. gedeeld met de buitenwereld via de website. De brochures werden up-to-date gebracht.
- Twee keer per jaar ontvangen de kinderen systematisch een onthaalbrochure, met daarin de voorstelling van het IPO, info over de werking van het IPO en het DRM. Deze twee versies van de brochure (op maat van de doelgroep) zijn ook beschikbaar via de website.

5.3 RECHT OP INSPRAAK EN PARTICIPATIE

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

- De kinderen werden actief bevraagd rond het creëren van “gevoelszones”.
- Er werd een instrument ontwikkeld door een stagiaire voor het bevragen van de jongste kinderen, maar dit was te personeelsintensief. Bij de kleinste en minst mondige kinderen worden de bewonersvergaderingen (bevragingen) voorbereid en begeleid door een opvoeder en de kwaliteitscoördinator.
- De “kinderbus” (suggestiebus) wordt meer gebruikt dan voorheen, vooral door de meer mondige kinderen.
- Naar aanleiding van een opmerking in de bewonersvergadering rond de controle van de douches werden met de opvoeders nieuwe afspraken gemaakt.

5.4 RECHT OP KLACHT

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

- Er werd een nieuwe algemene procedure binnen het kader van het GO! ontwikkeld.
- Er zijn geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de vorige inspectie. Er waren geen nieuwe klachten sedert de vorige inspectie.

5.5 RECHT OP PRIVACY

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :
Er zijn geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de vorige inspectie.

- Tijdens de IPO-momenten slaagt men er meestal in om elk kind een eigen kamer te geven.
- De regels inzake GSM- en tabletgebruik worden vastgelegd op leefgroepniveau, maar ad hoc kunnen er individuele regelingen uitgewerkt worden. Naar de toekomst toe wil men werken aan een beleid inzake verantwoorde internettoegang dat geldt voor de hele instelling, en dat ook moduleerbaar kan zijn op individueel niveau (toegang op maat).
- Met het oog op meer privacy werden de 3 bezoekeruimtes nog verder gerenoveerd en huiselijker gemaakt.

5.6 RECHT OP EEN DOSSIER

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

- Er is een nieuw individueel-begeleider-systeem in voege. De begeleiders kunnen 16 uur ~~te~~ besteden per kind per schooljaar voor één-op-één momenten. Deze uren mogen door de individuele begeleider vrij ingevuld worden (oudercontact, activiteiten, vorming,...).
- Bij het dossier is er een rubriek "individuele begeleiding" bijgekomen. Daarin registreert de individuele begeleider de IB-momenten en maakt een inhoudelijke samenvatting.
- Bij "risicokinderen" (kinderen waarbij verwacht wordt dat zij regelmatig van de afzonderingsruimte gebruik zullen maken) wordt er een signaleringsplan opgemaakt.
- Voor elk kind is er in het handelingsplan een rubriek "toekomstperspectief", waarin doelen en handelingsafspraken geformuleerd worden. Minstens 2 van die zorgdoelen worden aangebracht door de individuele begeleider.
- In principe is het de taak van de individuele begeleider om het "toekomstperspectief" terug te koppelen naar de kinderen. Er is evenwel nog geen instrument ontwikkeld om deze terugkoppeling systematisch te registreren in het dossier.
- In principe is het de taak van de sociale dienst/orthopedagoge om het "toekomstperspectief" en het handelingsplan terug te koppelen naar de ouders/vertegenwoordigers. Ook hier is er geen instrument ontwikkeld om deze terugkoppeling systematisch te registreren in het dossier.

5.7 RECHT OP EEN MENSWAARDIGE BEHANDELING

5.7.1 Sanctie- en beloningsbeleid

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :
Er zijn geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de vorige inspectie.

5.7.2 Gebruik van vrijheidsbeperkende maatregelen

Er wordt gebruik gemaakt van vrijheidsbeperkende maatregelen	Ja
Er wordt binnen de organisatie gebruik gemaakt van volgende vrijheidsbeperkende maatregelen:	
Afzondering in een time-outruimte	Ja
Afzondering in de kamer (slotvast)	Nee
Crisismedicatie wordt toegediend	Nee

Gedragregulerende medicatie wordt structureel toegediend	Ja
Fixatie	Ja
Andere	Neen

Toelichting:

- Meer dan 50% van de kinderen neemt structurele gedragregulerende medicatie.
- Tijdens het schooljaar 2018-2019 werd tot nu toe 8 keer gebruik gemaakt van de afzonderingsruimte. Bij gebruik van de ruimte kan het kind de deur niet van binnenuit opendoen, waardoor het dus wel degelijk een situatie van afzondering betreft. Er waren geen afzonderingen boven de 30 minuten. Er is een registratieformulier voor elke afzondering dat zeer volledig is. Om de 10 minuten is er controle en wordt er beslist of de afzondering wordt verdergezet voor nog een blok van 10 minuten. Er is altijd terugkoppeling naar ouders/vertegenwoordigers. Er is systematisch een nazorggesprek voorzien voor de begeleiding.
- Er zijn 8 interne coaches die zich gespecialiseerd hebben in het thema grensoverschrijdend gedrag en persoonsgebonden veiligheidstechnieken. Zij zijn aanspreekpunt en fungeren ook als interne coach inzake PVT-technieken.

SAMENVATTING VAN DE VASTSTELLINGEN

Werkpunten uit het verslag van V-2018-STCO-0023

Rond de volgende werkpunten werden er concrete verbeteracties opgestart:

Het is aan te bevelen om verder werk te maken van zinvolle inspraakmomenten voor de allerjongste en zwakste kinderen.

Bij de kleinste en minst mondige kinderen worden de bewonersvergaderingen voorbereid en begeleid door een opvoeder.

Rond de volgende werkpunten werden er geen of weinig concrete verbeteracties opgestart:

“Meer betrekken van de kinderen in hun hulpverleningstraject, bij het bepalen van hun doelstellingen/werkpunten”.

In principe is het de taak van de individuele begeleider om het “toekomstperspectief” periodiek terug te koppelen naar de kinderen en de taak van de sociale dienst/orthopedagoge om het “toekomstperspectief” en het handelingsplan periodiek terug te koppelen naar de ouders. Er is evenwel nog geen instrument ontwikkeld om deze terugkoppeling systematisch te registreren in het dossier.

Nieuwe werkpunten

NVT

5.8 PRAKTIJKTOETS IN CASES

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

Er werden een tiental dossiers bekeken.

-
-
- Er is een nieuwe rubriek “individuele begeleiding”, waarin de IB-momenten geregistreerd worden. Op die manier wordt het voor het beleidsteam ook mogelijk om de frequentie en de invulling van de IB-momenten te controleren.
- Er is een signaleringsplan ontwikkeld voor kinderen van wie verwacht wordt dat ze regelmatig gebruik zullen maken van de afzonderingsruimte (tot nu toe in 1 dossier). Men denkt nog verder na hoe het kind zelf en zijn/haar context hierin een inbreng kunnen hebben.
- De registratiemomenten van de afzonderingsruimte werden bekeken. Daarbij viel de volledigheid en de nauwgezetheid van het invullen van de registratieformulieren op.

SAMENVATTING VAN DE VASTSTELLINGEN

Werkpunten uit het verslag van V-2018-STCO-0023

Rond de volgende werkpunten werden er concrete verbeteracties opgestart:

- *“Werken aan de systematische betrokkenheid van opvoeders bij de handelingsplannen. Dit is nog te veel persoonsafhankelijk, het initiatief om zelf te gaan kijken op smartschool wordt niet door iedereen genomen”.*

Handelingsplannen komen tot stand in de teamvergadering en worden goedgekeurd en gedragen door het team. De individuele begeleider speelt een meer centrale rol in het opstellen van het handelingsplan en het aanbrengen van doelstellingen en het maken van afspraken, maar ook andere opvoeders kunnen een inbreng hebben.

Rond de volgende werkpunten werden er geen of weinig concrete verbeteracties opgestart:

NVT

Nieuwe werkpunten

NVT

6 AANPAK VAN GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG

6.1 ALGEMENE AANPAK VAN GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

Er werd sterk ingezet inzake vorming rond de thema's grensoverschrijdend gedrag, agressie en vrijheidsbeperkende maatregelen. Zo waren er vormingen rond hechtingsproblematiek, gevoelszones, crisisonwikkelingsmodel, PTV-technieken,....

6.2 INTEGRAAL BELEID INZAKE RELATIONELE EN SEKSUELE VORMING

6.2.1 Referentiekader inzake seksualiteit

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :

Er zijn geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de vorige inspectie. De taakverdeling binnen de beleidsgroep is wel verduidelijkt. Er werden duidelijke verantwoordelijkheden toebedeeld inzake coördinatie beleid en aanspreekpunt rond thema's als seksualiteit en agressie.

6.2.2 In de praktijk

De organisatie deelt mee dat er zich op volgende punten veranderingen voordeden :
Er zijn geen fundamentele wijzigingen in vergelijking met de vorige inspectie.

SAMENVATTING VAN DE VASTSTELLINGEN

Werkpunten uit het verslag van V-2018-STCO-0023

Rond de volgende werkpunten werden er concrete verbeteracties opgestart:

NVT

Rond de volgende werkpunten werden er geen of weinig concrete verbeteracties opgestart:

NVT

Nieuwe werkpunten

NVT

7 BESLUIT

Er werd zeer constructief meegewerkt tijdens dit inspectiebezoek. De werking werd bijgestuurd rekening houdend met de opmerkingen die gemaakt werden tijdens het vorig inspectiebezoek. Slechts één werkpunt blijft nog open staan, met name voor wat betreft het meer betrekken van de kinderen in hun hulpverleningstraject. Er werden geen nieuwe werkpunten geformuleerd. We verwijzen naar het verslag voor een gedetailleerd overzicht.

Annemarie Desmyttere en Steven Cozijns
Inspecteurs